

REGISTERBLAD

Namn:

Datum:

Område av riksintresse för naturvård i Gävleborgs län

Områdesnummer: Nr X 35

Områdesnamn: Gnarps Diabasberg

Kommun: Nordanstigs kommun

Kartblad: 16 H NV

Area: 45 ha varav 45 ha land

Naturgeografisk region: 28 Sydligt boreala kuperade områden

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Kullig terräng med relativ höjd 50-100 m

Riksvärde

Berggrundsmorfologi		flora
		fauna

Värdeomdöme: De sydexponerade diabasbranterna vid Gnarp har som helhet mycket stora botaniska värden. Vegetationen har få motsvarigheter i länet. Rasbrant vid Uvberget har en väldokumenterad och värdefull landmolluskfauna.

Huvudkriterier: A. Sydvänd förkastningsbrant i diabasberggrund
C. Sydväxtberg med mycket rik vegetation präglad av den näringsrika grunden
E. Landskapsdominerande berg

Stödskriterier: Storlek, naturlighet, raritet, funktion, betydelse för fauna och flora, sårbarhet

Förutsättningar för bevarande: Det är särskilt viktigt att diabasbranternas ljus- och skuggförhållanden inte drastiskt förändras genom ingrepp av olika slag

Säkerställande: Klass I i länsstyrelsens naturvårdsplan

Områdets huvuddrag: Diabasförekomsterna NV Gnarp är de största i länet. Diabasen är s k Åsbydiabas som är lättvittrad och därför har särskild gynnsam inverkan på vegetation och flora. Stora delar av diabasområdet täcks av svallsand eller andra jordarter. Diabasområdets södra kant markeras dock av en framträdande förkastningsbrant. Längs hela Åsberget och Uvbergets sydsida förekommer således sydexponerade rasbranter och klippor av diabas. Detta har gett upphov till en artrik flora av sydbergskaraktär som är typisk för diabas och grönstensberg. I branterna ingår bl a

blåsippa, stor blålocka, rockentrav, vårärt, skogsvicker, trolldruva, sandviol, underviol och flera klippspringsormbunkar. I rasbranten nedanför Uvberget finns en rik snäckfauna med bl a *Balea perversa* (klippspolsnäcka).

En lundartad och mycket intressant flora finns också efter Brattåsens sydsluttning. Här förekommer bl a lövbinda, skogsknipprot och sårläka. Den senare växer här på sin nordligaste lokal i landet. Vid foten av berget finns också en ravin med myskmadra och storgröe som särskilt skyddsvärda inslag.

Anmärkningar:

Referenser:

- Lundegårdh P H 1967. Bergrunden i Gävleborgs län, med karta. SGU, serie Ba, Nr 22.
- Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1997. Värdefull natur i Gävleborg, naturvårdsprogram. Rapport 1997:12.
- Åkerström, Ove, 1983: *Viola Collina*, bergviol, funnen i Hälsingland. Svensk Botanisk Tidskrift Vol 77, häfte 1, 1983.
- Waldén H W 1996. Snäckor och sniglar i Gävleborgs län. Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Rapport 1996:13